

TISKOVÁ ZPRÁVA: Odstranění geo-blockingu spotřebitelům prospěje, nesmí se však omezovat práva obchodníků

Praha, 4. dubna 2016 Jednotný digitální trh v EU má velký potenciál přispět k hospodářskému růstu, který ale zatím zůstává z velké části nevyužitý. Jedním z hlavních cílů Junckerovy Komise je proto odstranit bariéry, které brání volnému pohybu zboží a služeb prodávaných online. Jednou z nich je tzv. geo-blocking, tedy diskriminace na základě zeměpisné polohy, která brání uživatelům v přístupu k produktům dostupným v jiném členském státě. O tom, jaké přínosy by mělo odstranění geo-blockingu pro spotřebitele na jednotném trhu a jaké by byly dopady na obchodníky, diskutovali v Evropském domě zástupci institucí Evropské unie, státní správy, soukromé sféry a spotřebitelských organizací.

Geo-blocking může mít řadu podob, od zablokování přístupu uživatele k online službě, přes přesměrování na jiné stránky, až po nabídku rozdílných cen pro zákazníky z různých členských států. Pro získání kompletního přehledu všech forem geo-blockingu, se kterými se uživatelé setkávají, a zjištění pozic jednotlivých zúčastněných stran, spustila Komise v září 2015 veřejnou konzultaci, na jejímž základě předloží do poloviny letošního roku legislativní návrh. **Pavλίna Žáková**, ekonomická poradkyně Zastoupení Evropské komise, uvedla, že Evropská komise i nadále zůstává otevřená všem podnětům z členských států a je připravena zohlednit je při finalizaci návrhu v nadcházejících týdnech. Přestože konkrétní opatření návrhu zatím nejsou známá, dá se předpokládat, že budou cílit na všechny uvedené druhy geo-blockingu. „*Opatření by měla zamezit praktikám přesměrování či omezování spotřebitelů pouze na jejich národní trhy, například prostřednictvím zamezení prodeje či blokováním plateb. Dále by měla zamezit praxi, kdy místo pobytu či národnost podmiňuje cenu, výši slevy, přístup k věrnostním programům či je zdrojem jakékoliv další diskriminace ze strany prodejce*“, říká poslankyně Evropského parlamentu **Dita Charanzová** (ALDE/ANO 2011). Kromě toho by měl návrh stanovit jasná pravidla pro omezení v rámci dopravních podmínek pro zboží, a to zejména v případech, kdy je prodejce aktivní na více národních trzích najednou. V ČR je gestorem pro tematiku geo-blockingu Ministerstvo průmyslu a obchodu, které věří, že legislativní návrh bude cílit především na zjevné diskriminační praktiky jako re-routing nebo odepření přístupu ke zboží a službám. „*Nicméně jsme zásadně proti tomu, aby bylo omezováno právo smluvní svobody firem nebo aby odstraňování geo-blockingu vedlo ke konvergenci cen*“, doplňuje **Michaela Líčeníková** z Ministerstva průmyslu a obchodu. V ideálním případě by Komise měla podle ministerstva předložit seznam zakázaných opatření doplněný pokyny pro provádění návrhu. V neposlední řadě bude také nutné posílit vnučovací nástroje.

Výkonná ředitelka Sdružení pro internetový rozvoj **Kateřina Hrubešová** upozornila na to, že důležité bude, jakou formu bude mít výsledný návrh Komise, zda se bude jednat o nařízení, či směrnici. Zároveň uvítala pragmatický přístup MPO k celé věci. „*Pro řadu českých e-shopů by byla např. povinnost rozšířit počet jazykových mutací svých stránek nebo podpora dalších typů plateb likvidační*“, přiznala Hrubešová. Doufá proto, že Komise v návrhu zohlední velikost e-shopů a jejich reálné možnosti. Ředitel Sdružení českých spotřebitelů **Libor Dupal** uvedl, že geo-blocking má pro spotřebitele řadu negativních dopadů a i když je již vnitřní trh značně regulovaný, nebude zřejmě tyto překážky možné odstranit jinak, než legislativně. „*Spotřebitelé by měli mít možnost získat přístup k obsahu, jako jsou sportovní akce, hudební kanály, filmy a televizní pořady od jakéhokoli poskytovatele v EU, což by vedlo i k omezení pirátství*“, upozorňuje Dupal na další pozitivní efekt odstranění geo-blockingu. Zároveň souhlasí s tím, aby byla zpřísněna pravidla bránící diskriminaci při prodeji zboží nebo služeb na základě místa pobytu spotřebitele. V rámci diskuse vystoupila i viceprezidentka Hospodářské komory České republiky **Irena Bartoňová Pálková**, která uvedla, že připravovanou úpravu v této oblasti vnímá velmi pozorně, neboť potenciál uvolnění vnitřního trhu EU v digitální oblasti může být obrovský pro podnikatele i spotřebitele, nemělo by ale dojít k přílišné regulaci, která by mohla mít negativní dopad zejména na drobné podnikatele a mohla by také způsobit

Evropský parlament
Informační kancelář
v České republice

Zastoupení v České republice

zhoršení konkurenceschopnosti evropských prodejců zboží a služeb online oproti prodejcům z ostatních zemí.

Přestože je geo-blocking zjevným problémem bránícím využití všech možností digitálního trhu, z jednotlivých případů představených na debatě je zřejmé, že se velmi těžko bude hledat plošné řešení, které by odstranilo všechny překážky a zároveň neomezovalo práva podniků. Účastníci debaty se shodli, že návrh Komise by měl cílit především na odstranění zjevných případů, kdy je spotřebitel diskriminován, zlepšení transparentnosti a vymáhání práv, ovšem při zachování smluvní svobody podniků a zdravé míry regulace.

Tato debata je organizována jako součást projektu Zastoupení Evropské komise v ČR a Informační kanceláře Evropského parlamentu v ČR s cílem komunikovat aktuální evropská témata vůči široké skupině odborné i laické veřejnosti realizovaného Hospodářskou komorou ČR ve spolupráci s CEBRE – Českou podnikatelskou reprezentací při EU. Více informací na prague@cebre.cz.

